

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
Полтавський державний медичний університет
Uniwersytet Rzeszowski (Республіка Польща)
Uniwersytet Pedagogiczny im. Komisji Edukacji Narodowej
w Krakowie (Республіка Польща)
Universitatea Creștină "Dimitrie Cantemir"
(м. Бухарест, Румунія)
Харківський національний медичний університет
Запорізький державний медичний університет
Мелітопольський державний педагогічний університет
імені Богдана Хмельницького
Львівський національний аграрний університет
Полтавський національний педагогічний університет
імені В.Г. Короленка

ЗБІРНИК СТАТЕЙ

VI Міжнародної науково-практичної конференції
«АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ЛІНГВІСТИКИ,
ПРОФЕСІЙНОЇ ЛІНГВОДИДАКТИКИ, ПСИХОЛОГІЇ І
ПЕДАГОГІКИ ВИЩОЇ ШКОЛИ»

25-26 листопада 2021 року

Присвячується 100-річчю ПДМУ

Полтава
2021

Збірник статей
VI Міжнародної науково-практичної
конференції

**«АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ЛІНГВІСТИКИ,
ПРОФЕСІЙНОЇ ЛІНГВОДИДАКТИКИ,
ПСИХОЛОГІЇ І ПЕДАГОГІКИ ВИЩОЇ ШКОЛИ»**

Полтава – 2021

ББК 74.58+81.2

УДК 378.6

Актуальні питання лінгвістики, професійної лінгводидактики, психології і педагогіки вищої школи: збірник статей VI Міжнародної науково-практичної конференції (м. Полтава, 25-26 листопада 2021 р.). – Полтава : Вид-во “Астроя”, 2021. – 355 с.

У збірнику представлено статті вітчизняних і зарубіжних науковців, у яких висвітлюються різноманітні проблеми сучасної лінгвістики, лінгводидактики, психології та педагогіки вищої школи. Збірник рекомендовано науково-педагогічним працівникам закладів вищої освіти, магістрантам, аспірантам, а також усім, хто цікавиться психолого-педагогічними, лінгвістичними та дидактичними проблемами вищої школи.

Автори публікації несуть відповідальність за дотримання авторського права, точність цитування, достовірність наведених фактологічних даних, граматичні та стилістичні помилки. Організаційний комітет може не поділяти погляди й думки деяких авторів.

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ

Ждан Вячеслав Миколайович	голова оргкомітету, ректор Полтавського державного медичного університету, доктор медичних наук, професор, лауреат Державної премії України у галузі науки і техніки, Заслужений лікар України
Капустник Валерій Андрійович	співголова оргкомітету, ректор Харківського національного медичного університету, доктор медичних наук, професор, Заслужений працівник освіти України
Колесник Юрій Михайлович	співголова оргкомітету, ректор Запорізького державного медичного університету, доктор медичних наук, професор, Заслужений діяч науки і техніки України
Солоненко Анатолій Миколайович	співголова оргкомітету, ректор Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького, доктор біологічних наук, професор, Заслужений працівник освіти України
Кайдашев Ігор Петрович	проректор з наукової роботи ПДМУ, доктор медичних наук, професор, Заслужений діяч науки і техніки України
Дворник Валентин Миколайович	перший проректор ПДМУ з науково-педагогічної роботи, доктор медичних наук, професор, Заслужений діяч науки і техніки України
Беляєва Олена Миколаївна	заступник голови оргкомітету, кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри іноземних мов з латинською мовою та медичною термінологією ПДМУ
Мальцева Ірина Андріївна	перший проректор Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького, доктор біологічних наук, професор
Москальова Людмила Юріївна	проректор з наукової роботи Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького, доктор педагогічних наук, професор
Ryszard Pęczkowski	Dr. hab., prof., Dyrektor Instytutu Pedagogiki, Uniwersytet Rzeszowski, Polska
Janusz Miąso	Dr. hab., prof., Uniwersytet Rzeszowski, Polska
Liliya Morska	Dr. hab., prof., Uniwersytet Rzeszowski, Polska
Grzegorz Grzybek	Dr. hab., prof., Uniwersytet Rzeszowski, Polska
Piotr T. Nowakowski	Dr. hab., prof., Uniwersytet Rzeszowski, Polska
Jadwiga Daszykowska- Tobiasz	Dr. hab., prof., Uniwersytet Rzeszowski, Polska

Ramona Mihaila	Doctor of Philosophy, Professor, Vice Rector for International Relations, Dimitrie Cantemir Christian University, Bucharest, Romania
Cristina Athu	Associate Professor Ph.D., Vice Dean of the Faculty of Foreign Languages and Literatures, Dimitrie Cantemir Christian University, Bucharest, Romania
Onorina Botezat	Doctor of Philosophy, Associate Professor and Director of the Center for Linguistic and Intercultural Research, Dimitrie Cantemir Christian University, Bucharest, Romania
Скрипнікова Таїса Петрівна	Заслужений лікар України, кандидат медичних наук, професор, професор кафедри післядипломної освіти лікарів-стоматологів ПДМУ
Шуневич Богдан Іванович	доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри іноземних мов, Львівський національний аграрний університет
Дерев'янченко Наталя Володимирівна	кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри латинської мови та медичної термінології, Харківський національний медичний університет
Гордієнко Олена В'ячеславівна	кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри іноземних мов, Запорізький державний медичний університет
Коноваленко Тетяна Василівна	кандидат педагогічних наук, доцент, декан філологічного факультету, Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького
Лисанець Юлія Валеріївна	кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри іноземних мов з латинською мовою та медичною термінологією ПДМУ
Король Лариса Леонідівна	кандидат педагогічних наук, доцент кафедри англійської та німецької філології, Полтавський національний педагогічний університет імені В.Г. Короленка

ЛІТЕРАТУРА

1. Англійсько-український словник пожежно-технічних термінів / За ред. Б. Шуневича, М. Ковалю / Укл. Шуневич Б., Вовчаста Н., Дробіт І., Коваль М., Рак Н., Чалий Д. Львів: ЛДУ БЖД, 2015. 354 с.
2. Короткий англійсько-український словник термінів автомобільного транспорту / Шуневич Б., Олексів Г. Львів : СПОЛОМ, 2019. 168 с.
3. Короткий українсько-англійський словник термінів автомобільного транспорту / Шуневич Б., Олексів Г., Шийка Ю. Львів-Дубляни: СПОЛОМ, 2021. 188 с.
4. Литвин О. Російсько-українсько-англійський словник машинобудівних термінів // *Вісник: Пробл. укр. термінології*. 2002. № 453. С. 214.
5. Нікуліна Н. До проблеми лексичної інтерференції (на матеріалі автомобільної терміносистеми) / Н. Нікуліна // *Вісник: Проблеми української термінології*. – Львів: Національний університет “Львівська політехніка”, 2006, № 559. С. 153-155.
6. Шуневич Б., Олексів Г. «Короткий англійсько-український словник термінів автомобільного транспорту»: його структура та особливості укладання // Матеріали ІХ Міжнародної наукової конференції «Проблеми галузевої комунікації, перекладу та інтеграційні процеси в суспільстві». Харків: Національна академія Національної гвардії України, 2020, с. 101-103.

УДК 378.147.091.31-059.2-057.87-054.6

Щербина М. О., Скорбач О. І.

Харківський національний медичний університет, м. Харків ЗАПРОВАДЖЕННЯ НОВІТНІХ ІНТЕРАКТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПРОЦЕСІ ПІДГОТОВКИ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ-МЕДИКІВ

Одним з пріоритетних напрямків міжнародної діяльності закладів вищої освіти є підготовка спеціалістів для закордонних країн, яка потребує постійних інновацій, оскільки для сучасних медичних фахівців-іноземців недостатньо використовувати лише традиційні методи організації навчально-виховного процесу. Теорія та методика впровадження в нововведення характерні для будь-якої професійної діяльності людини, зокрема й медицини. Інновації в системі освіти самі по собі не виникають, вони є результатом наукових пошуків, передового досвіду викладачів.

***Ключові слова:** інтерактивні форми й методи навчання, екстремальні умови, дистанційні методи, візуалізація.*

INTRODUCTION OF THE LATEST INTERACTIVE TECHNOLOGIES IN THE PROCESS OF TRAINING FOREIGN MEDICAL STUDENTS

One of the priority areas of international activity of higher education institutions is the training of specialists for foreign countries, which requires constant innovation, because for modern foreign medical professionals it is not enough to use only traditional methods of organizing the educational process. The theory and methods of introduction into innovations are characteristic of any professional activity of the person, including medicine. Innovations in the education system do not arise by themselves, they are the result of scientific research, best practices of teachers.

***Keywords:** interactive forms and methods of teaching, extreme conditions, distance methods, visualization.*

У надзвичайних екстремальних умовах під час карантину набули популярності у світі інтерактивні дистанційні методи навчання. Тому на цей час необхідно значну увагу приділяти доцільному підбору викладачем сукупності методів інтерактивного навчання. На наш погляд, саме таким методом є візуалізація, оскільки за умов використання візуалізації поліпшується засвоєння

нової інформації. Точне визначення візуалізації дає Вербицький А. А.: «Процес візуалізації – це згортання розумових змістів у наочний образ; будучи сприйняттям, образ може бути розгорнутий і служити опорою адекватних розумових і практичних дій».

Теорію та методіку впровадження в навчально-виховний процес новітніх технологій досліджували О. Гур'єв [4], Н. Логінова [5, с. 182]. Усі названі науковці підтримують думку про те, що тільки нетрадиційні, інноваційні методи навчання спроможні «пробудити» студента, зацікавити його роботою, розпалити інтерес до пізнання».

Сучасному викладачу необхідно володіти всіма технічними та інформаційними засобами, новітніми методиками подачі матеріалу. Перед викладачем закладу вищої освіти постає ціла низка навчально-педагогічних завдань, зокрема розробити різні методіки навчання з фахової дисципліни, зацікавити ними студентську аудиторію, спрямувати здобувачів освіти на творчі пошуки та співробітництво [6, с.45]. Безперечно, інтерактивні методи руйнують традиційний підхід до навчання студента-іноземця, оскільки в нових умовах він стає активним учасником навчально-виховного процесу та має змогу проявити свої знання й визначити для себе їх рівень, розкрити свій потенціал. В умовах доступу до інформації функції викладача розширюються.

Метод візуалізації – це освітня технологія, яка на цей час знайшла своє відображення в наукових розвідках Арнхейма Р., Бровка Н. В., Вербицького А. А., Далінгера В. О., Ерднієва Б. П., Плотинського Ю. М., Резник Н. О., Селевко Г. К.

Дослідники одностайні в тому, що візуалізація є одним з видів організації спільної діяльності викладача й студента. На думку науковців, мозок людини обробляє візуальну інформацію значно швидше текстової. Унаслідок цього графічний дизайн є основним засобом розробки об'єктів візуальної комунікації.

На цей час відома значна кількість візуальних засобів передачі інформації як електронних, так і фізичних: комп'ютерні презентації, мультимедійний проектор, відео/аудіо матеріали, діаграми, схеми, графіки, інтерактивна дошка [3, с.348]. Різні форми візуалізації ми використовуємо на всіх етапах навчання, зокрема при поясненні нового матеріалу, повторенні, закріпленні, контролю, систематизації, узагальненні. Уміле використання візуалізації в процесі навчання сприяє розвитку активності, самостійності. Наприклад, відео сприймається та запам'ятовується студентом краще, ніж книга або підкаст, оскільки людський мозок більше сприймає одночасно надані аудіальні та візуальні фрагменти будь-якої інформації [2, с.255].

Інфографіка та візуалізація утворюють певний континуум. Кожна інфографіка й візуалізація має і презентаційний, і аналітичний компоненти: вони не тільки зображають, а й тією чи іншою мірою полегшують компоненти зображуваного [1, с. 288].

Практичні заняття мають професійну спрямованість і надають можливість розвинути необхідні компетентності за фахом [5, с. 183]. Уже на початку вивчення дисципліни «Акушерство і гінекологія» студенти оволодівають практичними навичками проведення зовнішнього акушерського обстеження вагітних, вимірювання розмірів таза, визначення справжньої кон'югати, встановлення терміна вагітності, визначення передбаченого терміна пологів, визначення гестаційного віку й маси плода, проведення піхвового дослідження під час вагітності та пологів, проведення фізіологічних пологів, ведення партограми тощо.

Під час зазначених практичних навичок, крім традиційних методів, зокрема симуляційних, застосовуємо й візуалізацію, а саме: навчальне відео або відеореєстрацію проведення різноманітних методів дослідження, ведення фізіологічних та патологічних пологів, оперативних втручань. Як показує практика, студенти позитивно сприймають такі форми проведення занять.

Таким чином, різноманітні форми представлення візуалізації методів діагностики та лікування під час практичних занять уже зарекомендували себе як ефективна складова сучасної медичної освіти.

Вважаємо, що саме технологія візуалізації навчальної інформації може стати основою нових методик навчання медичних дисциплін, оскільки вивчення будь-якої дисципліни є ефективним лише за тієї умови, коли здобувач вищої освіти розуміє її значення в його майбутній професійній діяльності.

ЛІТЕРАТУРА

1. Каїро А. Функціональне мистецтво: вступ до інфографіки та візуалізації / Альберто Каїро ; переклад з англ. Л. Белея за ред. Р. Скакуна. – Львів : Видавництво Українського католицького університету, 2017. – 350 с.
2. Бьюзен Т. Супермышление / Пер. с англ. Е.А. Самсонов; Худ. обл. М.В. Драко. / Т. Бьюзен, Б. Бьюзен. – 2-е изд. – Мн.: ООО «Попурри», 2003. – 304 с.
3. Власюк І. Застосування інтелект-карт при вивченні іноземної мови / І. Власюк // Студентський науковий альманах факультету іноземних мов Тернопільського державного педагогічного університету імені В. П. Гнатюка. – 2017. – Вип.1(14). – С. 346–352.
4. Гур'єв О. Форми активного семінару / О. Гур'єв // Вісник вищої школи. – 1991. – №9.
5. Логінова Н. І. Використання технологій дистанційного навчання в традиційному навчальному процесі / Н. І. Логінова // Наука і освіта: Науково-практичний журнал Південного наукового центру АПН України. – Одеса, 2004. – № 4–5. – С. 181–185.
6. Стеченко Д. Інновація та якість підготовки фахівців у вищій школі / Д. Стеченко // Вища школа. – 2002. – № 1. – С.42-48.

найменувань орфанних захворювань.....	268
<i>Сирова Г.О., Завада О.О., Петюніна В.М., Макаров В.О., Чаленко Н.М., Тішакова Т.С., Левашова О.Л.</i> Методичні засади викладання медичної хімії на терені формування «клінічного мислення» майбутніх лікарів.....	275
<i>Скрипніков А.М., Ісаков Р.І., Кидонь П.В., Рудь В.О.</i> Організація самостійної роботи здобувачів освіти з предмету «Медична психологія».....	278
<i>Сліпенко В.О.</i> Основні технології навчання англійської мови для студентів немовних спеціальностей педагогічного вишу.....	281
<i>Содомора П.А., Антонюк-Кириченко С.А.</i> Нативізм у мовних теоріях.....	282
<i>Сологор І.М., Беляєва О.М., Костенко В.Г.</i> Аналіз типових помилок у процесі опанування англійською мовою здобувачами освіти фармацевтичної термінології на заняттях з латинської мови та медичної термінології.....	287
<i>Старченко І.І., Ройко Н.В., Филенко Б.М., Проскурня С.А., Прилуцький О.К.</i> Практико-орієнтоване викладання патоморфології та секційного курсу як основа формування клінічного мислення у здобувачів освіти медичного вузу.....	290
<i>Szast M.</i> Polish education system in the context of the 2016 reform: social implications.....	293
<i>Таран З.М.</i> Удосконалення методів навчання латинської мови у закладах вищої освіти.....	300
<i>Терещенко О.В.</i> Виміри свободи у контексті ідентичності мігрантів.....	304
<i>Ткаченко П.І., Резвіна К.Ю., Білоконь С.О., Лохматова Н.М., Доленко О.Б., Попело Ю.В.</i> Розвиток клінічного мислення у практиці майбутнього лікаря.....	306
<i>Трегуб С.Є.</i> Психолого-педагогічні засади формування сучасного фахівця з вищою освітою.....	309
<i>Трофименко А.О.</i> Формування іншомовної професійної компетентності і мотивації студентів до професійно-орієнтованого спілкування.....	313
<i>Фоміна Л.В., Каліна К.Є., Скорбач Т.В.</i> Академічна доброчесність як провідна складова професійного іміджу викладача сучасного закладу вищої освіти.....	318
<i>Hristea M.</i> Interkultureller Ansatz des Fremdsprachlichen Deutschunterrichts.....	321
<i>Харитоновна Н. В.</i> Видовий епітет на позначення кольору у латинських ботанічних назвах рослин.....	324
<i>Цвіренко С.М., Похилько В.І., Чернявська Ю.І., Соловйова Г.О., Жук Л.А.</i> Етапи кар'єрного становлення як фактор професійної підготовки лікаря.....	327
<i>Цисык А.З.</i> К историческим и лингвистическим истокам анатомического термина «testis» (тестикула).....	331
<i>Шевченко О.С., Говардовська О.О., Погорєлова О.О., Степаненко Г.Л., Овчаренко І.А., Малахова Д.О.</i> Особливості проведення лекцій у дистанційному режимі: погляд студентів.....	338
<i>Sheshukova O.V., Mosiienko A.S., Maksymenko A.I., Polishchuk T.V.</i> The importance of information technology in modern medical educational process.....	341
<i>Шуневич Б.І., Олексів Г.Д.</i> Проблеми лексикографічного забезпечення навчального процесу з іноземних мов.....	345
<i>Щербина М.О., Скорбач О.І.</i> Запровадження новітніх інтерактивних технологій у процесі підготовки іноземних студентів-медиків.....	349